

מנחות דף מו
עניין: מחצית השקל קודם פורים

רש"י מנחות כא :

אינו חוטא. מדקאמר אינו חוטא מכלל דלכתחילה לא מיחייב וטעמא מפרש צמס' שקלים דכתיב כל העובר על הפקודים ושצט לוי לא נפקד ואע"ג דאיכא למימר הא מייתי חולין לעזרה אפילו הכי אינו חוטא כדמפרש לקמן: ב"ה בהן שאינו שוקף חוטא. בשקלים מפרש טעמא דכתיב זה יתנו זה בגימטריא שנים עשר שצטים והיינו (ג) שצט לוי ° וכל העובר מפרש התם כל העובר צים סוף: לעצמן. להנחתן

תוס' מנחות כא :

לעיל (דף יט:): ב"ה בהן ששוקף אינו חוטא. לכן זוכרי אפילו לזים פטורים כמו כהנים כדפריש טעמא צמסכת שקלים כל העובר על הפקודים ושצט לוי לא נפקד אצל רבן יוחנן בן זכאי דריש כל העובר עובר צים סוף אף על גב דכתיב צפרשת אלה פקודי מאת ככר ואלף י"ח ושעשה היינו לתרומת האדנים שלש תרומות היו כדמפרש צקונטרס צפרשת כי תשא וצאותה של האדנים לא היה שצט לוי אצל צאותה של נורף קרצנות היו והשתא ניחא טפי הא דכתיב כל העובר צים סוף [משמע] על הפקודים [ד"ה] [והא] דכתיב על הפקודים משום תרומת אדנים ומיהו צלא"ה יש לפרש כל העובר על הפקודים שנפקדו צין לצדס צין עם ישראל:

חתם סופר או"ח סי' קמג

מה שהקשה אפירש"י במנחות מ"ו ע"ב ד"ה שאינו שוקל חוטא, דכל הראוי לפקוד קאמר היינו מבין כ' וכו', וסותר עצמו למה שפירש הוא עצמו לעיל במנחות כ"א ע"ב כהירושלמי דשקלים דר' יוחנן בן זכאי סובר כל העובר בים סוף, אלו דבריו דפר"מ. ואנא תיובתא לא חזינא, דבדף כ"א לא פירש אלא רישא דקרא כל העובר בים סוף אבל על הפקודים מאי עביד ליה, והיא קושיית תוס' שם ד"ה כל כהן וכו' בסוף הדבור ונדחקו בזה, ויעיין ביפה מראה בירושלמי דשקלים שנדחק עוד, ואתי רש"י לומר דאתי להשוות דכל העובר בים סוף יתן משעה שראוי סתם ישראל לעבור על הפקודים שהוא מבין עשרים ומעלה, ותוס' מיאנו בזה, נראה דס"ל שוקלין מבין י"ג, והוא פלוגתא הרע"ב עם הת"ט פ"ק דשקלים [משנה ג' וד'] ורמזה מג"א סי' תרצ"ד סק"ג ועיין לחם שמים על משנה דשקלים:

מגן אברהם

צמחרית קודם קריאת המגילה: ג מבין עשרים וכו'. זה לדעת [ב] (ב) אף לגוים נותנים. מפני דרכי שלום. ומצאנו צצ"י הר"ע צרטנורה [שקלים פ"א משנה ג ד"ה וקטנים] אצל התוספות יום [עמוד תרע"ד ד"ה ומ"ש] צצס הגהות מיימוניות [מגילה סוף פרק צ צעיר טוב] שם משנה ד ד"ה כל כהן שאינו כתב שהפוסקים חולקים וסצירא להו [ד"ה] צצין י"ג חייב ונשים פטורים. צהגהות מנהגים [הלכות פורים אה מט] כצב דנשים וילדים חייבים, ולא ידעתי מנא ליה האי. ואיתא צמשנה [שם משנה ג] כל קטן שהתחיל אציו לשקול על ידו שוב אינו פוסק. [במקום דנהיגי

אומרים שיש ליתן קודם פורים מחצית מן המטבע הקבוע צאותו מקום וצאותו זמן וכו' למחצית השקל שהיו נותנין צאדר ומאחר שלש פעמים כתיב תרומה [צפרשה] [שמות ל, יג-טו] יש ליתן שלשה [צ] ויש ליתנו ב צליל פורים קודם שמתפללים מנחה [צ] וכן נוהגים בכל מדינות אלו [צ] ויש ליתן שלשה חצאים גדולים צמדינות אלו כי אין מטבע שצס מחצית עליה מלצד זו [צ] וצמדינות אויטטרייך יתנו שלשה חצאי וייר שנקראו גס כן מחצית [צ] וכן לכל מדינה ומדינה [צ] [צ] ואין חייב ליתנו רק מי שהוא ג מבין עשרים ולמעלה [צ] ויש אומרים שנותנים מחצית השקל לצדקה מלצד שלשה מחצית אלו [צ] ואין נוהגין כן:

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON